

GRAN HOTEL DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb teléfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i teléfon :: Calefacció central

Casa Pujol

Monterols, 37.-Reus **SASTRERIA** Major, 60.-Lleida

Casa especial en la mida

Trajos confeccionats a l'última moda

per a SENYORS, des de 10 pessetes.

Trajos confeccionats per a NOIS, des de 3 pessetes.

Gran novetat en Bastons

Sombreros de palla **GRAN MODA** a preus mai vistos

PREU FIXO

El Catalanisme i la premsa

De la revista «España»:

«La absurda Cataluña»

Mala tierra para el éxtasis del viajero es Cataluña ahora. Ella se encuentra en una crisis como de pubertad. Despierta en los extraños curiosidad morbosa o fundamental antipática. Su voz es desagradable, torpes a veces sus gestos. Desgraciadamente para el turista que va a visitarla—acaso con su tesis debajo del brazo,—Cataluña no es una entidad sosegada, definida, histórica, sino algo desdibujado, inquieto, contradictorio. Desdibujado, porque de continuo crece, inquieto, por la desproporcion entre su capacidad física i el sueño obstinado; contradictorio como toda cosa eficazmente viva. Cataluña se encuentra en un momento «shocking», y cualquier Ulises que llegue a sus playas puede salir de ellas aturrido y redactando impresiones de hombres de una sola oreja o con un cuerno en el ombligo.

No hay que decir que todos los absurdos de Cataluña se multiplican en cuanto un ojo inquieto se dirige a escrutarlos. Montesquieu nos refiere que había conocido a una dama de paso airoso que en cuanto se sentía atibada cojeaba sin poderlo remediar. Nada tiene de extraño que el señor Salaverría, ido a Cataluña para descubrirse a los lectores de «A B C», nunca saturados de descubrimientos, haya escrito tantos párrafos que a los lectores de «A B C», acosados principalmente a las láminas, podrán parecerles sensacionales, profundos, pero que a los catalanes se nos han antojado exclusivamente deleitosos.

Es forzoso reconocer la suma verdad que encierra el símil de Morera y Ga-

licia: el extraño en Cataluña es a menudo como el sordo que penetra en una sala de baile, no ve más que ademanes incalificables, porque no puede darse cuenta del ritmo que los guía. Y cuando el extraño tiene que confeccionar una serie de «panneaux» decorativos con espectáculos incomprensibles, entonces llega a su colmo la anomalía de la situación.

Ha visto el señor Salaverría en Barcelona meridionalismo, gesticulaciones; los catalanes «se toman en serio todas las cosas»; vibran las multitudes. Llega del latinismo, dice el señor Salaverría. «El peso y substancia que necesita Barcelona es en España donde debe buscarlos. España es substancia histórica y eterna». La distinción que establece el ilustre viajero, existe, pero tal vez está mal calificada. En Barcelona hierve el entusiasmo, la fe, con todos los candores y las exageraciones que se quiera; pero, ¿está seguro el señor Salaverría de que es más interesante un ambiente que no ofrece más particularidad que la de ser histórico y eterno? Aflige a Cataluña la llaga del latinismo, dice el señor Salaverría. Para nosotros, eso es una ejetoria. Siquiera sea por el carácter de nuestra dolencia, nos cabe la esperanza de alcanzar en su día la solidaridad espiritual con algunos de esos pueblos europeos, de quienes la política y psicología seculares de España han querido sistemáticamente alejarse, por la dicha de una llaga africana.

Constituyen profundas insolencias, según el señor Salaverría, dos invenciones que, según parece, estamos realizando, aunque premiosamente: la del prestigio de España y la de un idioma peculiar. El señor Salaverría dice una cosa maravillosa, y es que no sabe si hay que emplear con nosotros procedimientos de «rigor» o de concordia. Para desprestigiar a España se basta con esta disyuntiva el señor Salave-

rría; y, en cambio, la invención del idioma, indica en nosotros un espíritu de unidad «cuand meme». En castellano escribieron briosos antepasados la «Proclamación Católica», memorial de agravios contra el Gobierno de Felipe IV, que precedió al levantamiento famoso; en castellano se dirigió a sus hijos Cataluña durante la guerra contra Felipe V. El castellano es de tal suerte expresivo de un espíritu de rigidez, y por lo tanto inminente de disgregación, que mientras libres i federados en unidad grandiosa se mantenían los que fueron imperios coloniales de Inglaterra y Portugal en el Nuevo Mundo el que fué imperio español quebró de la suerte mas prolija y lastimosa.

Inesperadamente, al menos para nosotros, el señor Salaverría coincide con el Conde de Romanones en materias políticas; los partidos españoles, dice, no han cuidado de Cataluña, la han abandonado a sí misma. ¿Quiere decir eso que los Gobiernos no intentaron en Cataluña volver a la corrupción del sufragio? Es imposible que eso quiera significar el señor Salaverría, aunque la política que él llama «general» sólo en esa corrupción se funda y solo por ella subsiste. Querrá significar el señor Salaverría que los Gobiernos, en vez de consentir que creciera, que prosperara el ánimo resuelto de la diferenciación catalana, hubieran debido salirse del paso con procedimientos de rigor o de concordia. Pero los de concordia no pudieron emplearse jamás porque siempre han existido J. M. Salaverrías, queregonaban nuestro separatismo. Sagasta y Cánovas y otros políticos geniales tuvieron esa perspicacia, y además Montero Ríos y Romero Robledo actuaban en Senado y Congreso de defensores de la integridad nacional, siquiera en su vejez.

Y en lo que concierne a los procedimientos de rigor, se dejó impunes a los pretorianos que asaltaban redacciones e imprentas, y se dictó la Ley de Jurisdicciones: no hubo denuedo para más, o quizá esta parquedad nació de la «ponderación» que es fuerza que admiremos, según el señor Salaverría, en España.

Una noble pregunta, emanada de sentimientos amistosos, inspiramos al brillante colaborador de «A B C». ¿Por qué nos empeñamos en verter esencias europeas en los cacharros groseros de un idioma incipiente y departamental? ¿Por qué no nos acogemos al castellano, y a lo universal, que se habla en Buenos Aires y en Manila? Eso deriva de que los catalanes, en nuestra inocencia provinciana, nos hemos empeñado en que el servicio más importante de un idioma no es que las bocas se entiendan, sino que el espíritu cree. Hoy el señor Salaverría imagina que son esencias europeas las que ponemos en nuestros cacharros: cuando «castellanizábamos noblemente», éra-

mos el triste desván de la literatura castellana y en nuestro espíritu no había más que o el ingenio desafiado o el idiomatico o la mugrienta pedantería. Pero es que además el castellano no es —ojalá lo sea con el tiempo—valor universal. Ni en Buenos Aires, ni en Manila, ni en Madrid, es posible al espíritu selecto contener una tradición castellana de moderna cultura; en las tres ciudades hay que hacer labor de adaptación, de neologismo, como en la absurda Cataluña. Y en los Congresos internacionales el castellano no suele estar presente, porque se entiende que un idioma es valor universal no por el plebiscito de los que lo hablan, sino por el de su bibliografía científica.

La misma montaña de Montserrat le sugiere al señor Salaverría argumentos para su levantado anhelo de castellanización. Evoca en ella la figura de Doscán. Este famoso caballero escribió versos muy malos y aburridos en castellano. Cierzo que se le debe una elegante traducción del inmortal «Cortegino». Pero afirman los críticos, y es harto creíble, que la traducción sería intervenida por el lúcido, claro y amable Garcilaso. Esta «Capitis diminutio» ha sido, con todo, vengada; porque al señor Salaverría inspiróle en Cataluña, según él cuenta, un viejo capitán de marina retirado. ¡Viejo y rudo marino, figura severa, dórica! ¡Como contrastaría con otro de los inspiradores confesados por el señor Salaverría, un tal don Eusebio Díaz, catedrático, nacido en tierra parda y de «ponderación», y autor meliflúo de un artículo titulado «Chopin y la primavera» que empezaba diciendo ¡'odos tenemos dentro del alma un saucel!—José Carner.»

Notes polítiques

Els parlamentaris nacionalistes

Els senadors i diputats a Corts adictes a la Lliga es proposen aprofitar les vacances d'estiu per a realitzar una activa campanya de propaganda política.

A la vegada es distribuiran l'estudi dels assumptes pendents de discussió a fi d'estar perfectament preparats per a l'intensa tasca que's proposen realitzar al reanudar-se a la tardor les sessions de Corts.

Els catalanistes

Entre els elements adictes a la Unió «Catalanista» regna gran marejada amb motiu de l'acord de disolució adoptat pel Consell permanent de dit partit.

L'opinió dominant sembla que és la d'agrupar-se novament constituint un nou partit nacionalista de tendències francament democràtiques i radicals.

Així no obstant seran també en bon nombre els que ingressaran a la Lliga acatant ses noves orientacions nacionalistes.

Caravaná nacionalista

L'idea llençada pel senyor Cambó en unes declaracions fetes a un periodista galleg d'organitzar una caravana catalana amb motiu de les festes de inauguració de l'estatua que a Santiago de Compostela s'eregeix a l'eximia poetisa Rosalía de Castro, ha sigut acollida amb gran entusiasme pels elements regionalistes.

A jutjar per les impressions que's van recullint, la caravana serà molt nombrosa i en ella hi pendran part les més significades personalitats del nacionalisme català i delegacions d'entitats culturals i econòmiques.

El senyor Cambó

Demà sortirà cap a Suïça el diputat a Corts don Francesc d'A. Cambó.

A València

Han sortit per a València amb objecte d'assistir als Jocs Florals organitzats pel «Rat Penat», el diputat a Corts senyor Ventosa i Calvell; el diputat provincial senyor Bassot i el senyor Massot en representació de la Joventut Valencianista de Barcelona.

El senyor Ventosa actuarà de mantenedor en dits Jocs Florals.

De l'Ajuntament

Sessió d'abans d'ahir

A les deu tocades comença la sessió baix la presidència de l'alcalde senyor Sardá i amb assistència dels regidors senyors Magriñá, Segimón, Balagué, Salvat, Simó, Pijoán, Lopez, Clivillés, Adserá, Rojo, Bosch i Barberá.

Pel senyor secretari és llegida l'acta de la sessió anterior, que és aprovada.

Comunicació del senyor alcalde-president proposant l'ampliació de la Junta autònoma del servei d'extinció d'incendis. Aprovat.

Altra de la mateixa Alcaldía-presidencia proposant s'acordi que pel senyor arquitecte municipal se formulí el projecte de la construcció d'una cloaca. Aprovat.

Altra del senyor arquitecte municipal sobre intervenció de l'Ajuntament en la reorganització del Sindicat de regs de la resclosa nomenada d'Aiguanova. A la Comissió.

Informe del senyor arquitecte municipal sobre el criteri que ha seguit en aquests darrers anys a l'informar permisos d'obres en edificis no situats en la línia oficial.

Dictamen de la Comissió de Foment de damunt la taula sobre denegació dels permisos sol·licitats per don Ignasi Iglesias per a reformar les fatxades de la casa núm. 1 del carrer de la Abadía.

El senyor Rojó diu que en vista de l'informe del senyor arquitecte i de que'l dictamen està en pugna amb les Ordenances municipals, s'ha de retirar el dictamen.

TEATRE FORTUNY ESTRENA de la grandiosa i extraordinaria pel·lícula de 23 series o episodis

El Misterio del Millón de Dollars

El pròxim dimars

1.º d'agost de 1916

Maravellosa creació cinematogràfica SENS RIVAL en son genre. Se projectaran exclusivament dos episodis els dimars i altres dos els dijous de cada setmana

El Sr. Simó defensa el dictamen. Diu que per sobre la lletra, hi ha l'esperit de les Ordenances municipals. Creu que s'ha de sostenir amb energia la tradició establerta, i aixís, mercès a aquesta energia, serà possible que un dia poguem veure que sigui un fet el plànol de l'aliniament de Reus. Acaba demanant que s'aprovi el dictamen tal com està i que's faci avui mateix.

Intervé el senyor Barberá (pròxim parent de l'interessat) i per tota defensa diu que li estranya que per a uns veïns es tingui un criteri i per altres un altre. Diu que hi ha un amic del senyor Simó que està efectuant unes obres sense previ permís i an aqueix, que és a *cal Pascual de la Sedera*, no se li diu res per més que fa quinze dies que estan començades.

El senyor Simó: La peroració del senyor Barberá, per algú que no fos de Reus o que no hi visqués, potser tindria algun efecte, però aquí on tots ens coneixem, no'n farà cap d'efecte. Diu que les obres que practica el senyor Pascual són d'un caràcter molt distint de les del dictamen que's discuteix. Manifesta com el propietari de la Sedera li va manifestar oportunament la necessitat que tenia de fer aquelles obres i començar-les lo més aviat possible, i que ell s'informà per l'arquitecte de si es podien fer o no aquelles obres; que havent informat el senyor arquitecte municipal que si, deixà que's comencessin. Diu al senyor Barberá que lo mateix que diu del senyor Pascual ho hauria de dir respecte al seu parent senyor Iglesias.

El senyor Barberá diu que sembla que parlin per la lluna (sistema possibilista) i que'l senyor Pascual està practicant obres sense permís.

El senyor Pijoan: Com el seu parent. El senyor Barberá diu saber que les obres del senyor Pascual no s'ajusten a les Ordenances Municipals.

El senyor Simó: El senyor Barberá un dia creu a ulls clucs lo que diu l'arquitecte i altre dia no.

El senyor Rojo diu que'l senyor Simó no l'ha convençut. I que no creu se pugui considerar ofesa la Comissió de Foment perquè no li sigui aprovat un dictamen; que's pot votar i veure si l'Ajuntament l'accepta o'l rebutja.

El senyor alcalde diu que abans de procedir-se a la votació te de donar unes explicacions. Diu que abans de que's comencessin les obres del senyor Pascual, que no's son més que unes finestres o retxes per a pendre llum en uns llocs on s'hi tenen de col·locar telers, se li va acostar el fill del gerent d'aquella fàbrica i li explicà com tenien les màquines a punt d'arribar i convenia tenir les obres fetes a l'arribar les màquines per a que poguessin ésser col·locades al moment; i que en la sol·licitud de permís hi mancava algun requisit i per això no la va acceptar, per quin motiu no ve fins avui el dictamen. Recaba la responsabilitat d'això per a ell.

El senyor Simó usa novament de la paraula per a contestar al senyor Barberá i Rojo i ho fa complidament. Diu que no serà pas la Comissió de Foment la que posi la primera pedra a l'edifici del descredit del municipi. Al senyor Barberá li diu que si assistís a les sessions de la Comissió de Foment veuria com sempre es fan les indagacions ne-

cessaries prop del senyor arquitecte per veure si les cases que s'han d'obrir sou a la línia.

Se passa a votació nominal. Es aprovat el dictamen denegant el permís per nou vots contra quatre; dos dels radicals i dos dels del carrer de l'Hospital. De possibilista del carrer de Menterols, no n'hi ha cap a la sessió, ¿per qué serà?

Dictamen de la Comissió de Foment proposant se concedeixi permís a don Anton Pascual i C.ª per a modificar i obrir noves obertures en els baixos de l'edifici-fàbrica que posseeix a la plaça del Baluart i arraval baixa de Jesús.

El senyor Barberá demana quedi aqueix dictamen per vuit dies damunt la taula i que mentres tant l'alcalde fassi suspendre les obres (Ah! Oh!)

El senyor Sardá diu que com que està convençut que les obres s'efectuen dins de la llei, i tolerant com creu s'ha d'ésser en totes les coses, no farà suspendre aquelles obres.

El senyor Lopez creu que s'han de tractar les coses amb més altesa de mires i les haurien de tractar els que ho poden fer amb tota imparcialitat i no els que tracten qüestions de parents. Diu que ha firmat el dictamen donant crèdit a l'arquitecte. Si el senyor Barberá vingués a les Comissions veuria com el qui amb tant d'acert presideix la de Foment s'ha informat abans i el senyor arquitecte ha dit que aquelles obres es poden fer per que la casa és a la línia corresponent.

Diu que quan ni havia pensat mai en poguer ostentar l'honorós càrrec de regidor, veia amb pena com se malbarataven els carrers, tolerant que's fessin obres en cases que no están a la línia, aquí mateix prop de la Casa de la Ciutat, i avui que pot amb la seva cooperació evitar-ho, ho fa amb molt gust. El dictamen que's discuteix, per que està ajustat a la llei, l'he firmat—diu—sens mirar de qui's tractava. Lamenta que'l senyor Barberá no assisteixi a les reunions de la Comissió de Foment a quin s'ha de concórrer, tant els de la majoria com els de la minoria per a poder entre tots laborar pel bé de Reus. Els que no ho fan, perden la força moral per a discutir aquí.

El senyor Barberá diu que no's recordava que's discutís un assumpte d'un parent seu...

El senyor Balagué: ¿Dones per que votava?

El Sr. Barberá diu que no va a les sessions de la Comissió de Foment per que no vol ésser juguet del senyor Simó. Novament demana quedi damunt la taula el dictamen per veure si l'arquitecte s'ha equivocat.

El senyor Rojo demana també que quedi vuit dies damunt la taula.

El senyor Simó demana que s'aprovi, per estar convençut de la justícia del mateix.

El senyor Lopez: Si te de quedar 8 dies damunt la taula i resulta que'l senyor arquitecte s'ha equivocat que se l'amonesti degudament.

El senyor alcalde demana al senyor Simó accedeixi al prec dels senyors Barberá i Rojo.

Senyor Simó: Sempre que'l quedar 8 dies damunt la taula no impliqui suspensió de les obres.

Queda damunt la taula.

Dictamen de la Comissió d'Hisen-

da proposant un auxili de dos rals diaris a partir del primer d'agost pròxim a favor de don Joan Bta. Salvador Juncosa, guardià de l'Ermita del Roser. Aprovat.

(Ocupa la presidència el senyor Magriñá.)

S'aproven els comptes presentats, després d'haver posat reparos a l'aprovació d'un d'ells el senyor Clivillés; un compte de 7 pessetes per a rentar 30 tovalloles, que el citat regidor trobà excessivament car.

(Torna a ocupar la presidència el senyor Sardá.)

La presidència manifesta que des d'ara en avant ja no's donaran més a rentar en la forma que's venia fent i que, per lo tant, resultarà molt més econòmic.

Acabat el despatx ordinari, la presidència donat compte d'haver rebut dies enrera una indicació de la companyia del Gas interessant-li la reducció de hores de l'enllumenat, per a economitzar carbó i a l'ensems fer menys gravós el servei al municipi. Manifesta el senyor Sardá que no tingué pressa en transmetre el prec o indicació de la Companyia del Gas a la Corporació per que es tractava d'una mida que venia a redundar en desmeixament de la població. Però sembla que és tanta la carestia del carbó, que fins el govern ha pres cartes en l'assumpte, i en rescent disposició interessa la reducció de les hores d'enllumenat, com mida patriòtica i d'alta conveniència nacional. D'aquí, doncs, que aquesta Alcaldia interessi ara a la Corporació l'estudi del problema.

Es prenen en consideració les manifestacions del senyor Sardá i passen per a son estudi a la Comissió.

El senyor Simó proposa que amb els adoquins sobrants de l'adoquinat del carrer de Cervantes se procedeixi a la construcció d'uns passos adoquinats als carrers de S. Llorens i Joan Martell.

S'acorda de conformitat.

Explica el senyor Simó quelcom que ha pogut averiguar sobre l'empleu de uns sacs de ciment, el compte dels quals s'aprovà en la sessió última; va vent demanat el Sr. Barberá explicacions sobre el destí o empleu dels mateixos.

Se tracta del ciment que ha vingut gastant la Brigada municipal des de 1914 ençà, i quina nota detallada dels treballs de la qual se dona en els partets diaris de la mateixa.

El senyor Barberá, que és qui demana les explicacions, amplia les del senyor Simó i es dona per satisfet.

Denuncia el senyor Barberá, passant a un altre assumpte, quelcom greu ocorregut a l'Hospital civil, i el rumor de lo qual ell recullí en una botiga; havent-ho desmentit a la primera impressió. Se tracta d'un suposat atropell per un enfermer a un malalt; sobre lo qual la Presidencia dona amplies explicacions, dient que's tracta d'un home, el malalt, que ja'l tingueren que treure del seu domicili, que era un veritable focus d'infecció, apel·lant a procediments enérgics, doncs ell oposava resistència i es negava a franquejar la porta a la brigada sanitària i agents de l'autoritat. Una vegada ingressat a l'Hospital, aquest home, no guardava compostura i el respecte deguts a malalts i enfermers; desbrigit-se i do-

nant lloc a escenes gens edificants. Diferents vegades els enfermers l'havien reconvingut i invitat a l'obediència, però ell els contestava en mala forma, fins que feu perdre la serenitat a un d'ells, qui, nerviós i fora de sí, li donà un petit cop amb una corretgeta que porten per a realitzar cert servei.

Tot això és lo que ocorregué, segons els meus informes—afegeix el senyor Sardá—i segons lo manifestat per l'enfermer, qui des del primer moment feu tals manifestacions, afegint que lo ocorregut, l'havia impressionat fortament. Per l'Alcaldia s'havien passat i donat ja les ordres oportunes per a imposar un càstig a l'enfermer, però tinguda consideració de que si se'l suspenia per uns dies d'empleu i sou, com s'ha fet amb altres empleats que han faltat al seu dever, quedava el seu lloc per uns dies vacant essent com és tant necessari a l'Hospital que no s'interrumpin els serveis, vaig pensar—diu el senyor Sardá—en suspendre'l sols de sou. Però tampoc vaig volguer fer-ho sense escoltar al malalt, que actualment no's troba en condicions de ésser interrogat, i espero resoldre en justícia quan tingui tots els elements de prova i de judici. Això, no obstant, com que's tracta d'un empleat quinomenament i separació del càrrec, depenen de la Corporació, aquesta resoldrà en definitiva com cregui més encertat i convenient.

El senyor Adserá diu que en l'Hospital ne passen de pitjors, però com que no concreta que és lo que passa, s'accepten com a bones les explicacions del senyor alcalde.

El senyor Barberá interessa s'activi un traspass de sepultura, i pregunta si hi ha quelcom sobre el començament de les obres de la nova Casa-Correus.

Li contesten els senyors Balagué, Salvat i Sardá.

El senyor Bosch diu que quan l'aigua raja de les fonts fa bombolles i pregunta si és que hi ha quelcom nociu per a la salut.

El senyor Magriñá diu que no té cap notícia de que a l'aigua que raja en les fonts hi hagi la més petita senyal de morbositat i que les bombolles deuen ésser segurament efecte de l'aire de les canyerries.

El senyor Simó hi intervé condemnant se portin aitals assumptes a la sessió per el prurit de fer *pitjors*, quan no's fa més que perjudicar a la població.

Rectifica el senyor Bosch per a dir que an ell li han dit.

Li replica el senyor Magriñá dient que no hi ha dret a portar aquests assumptes a la sessió per almar el públic, majorment formant part el senyor Bosch de la Comissió d'aigües.

El senyor Rojo formula un prec que el senyor Balagué s'encarregade transmetre al seu company el president de la Comissió de Govern.

El senyor Bosch proposa que s'obrin tres boques de rec a la Rambla de Miró.

El senyor Magriñá: Això, senyor Bosch, no li haurán dit pas els veïns ara a darrera hora, per a que no ho pogués exposar en el sí de la Comissió d'aigües essent-ne com n'és.

El senyor Barberá surt en defensa del seu company senyor Bosch i entre'ls senyors Magriñá i Barberá sor-

geix un viu incident que logra apaigabar la presidència i no havent-hi cap més assumpte per a tractar s'aixecà la sessió.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques

DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15	
Baròmetre corretgit a 0°.	752.5	751.2	
TERMÒMETRE	Sol.	35.0	
	MÀXIMA { Ombra.	32.2	
	Sol.		
	MÍNIMA { Ombra.	18.0	
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec.	26.2	26.8
	Idem humit.	17.7	18.5
Humitat relativa de l'aire.	43.2	44.1	
Tensió del vapor acuós.	10.8	11.6	
ANEMÒMETRE	Direcció del vent.	0	Calma
	Velocitat del vent.	35.4	47
Pluviòmetre.	0.0	0.0	
Evaporímetre.	3.0	1.8	
Estat del cel.	Núvol	Núvol	

A Madrid ha sigut firmada l'escriptura pública establint amb caràcter definitiu el conveni que provisionalment venia regint entre l'Institut Nacional de Previsió i la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, de Barcelona.

Per l'organisme de l'Estat firmaren el general Marvá, president, i el senyor Maluquer, director; i per la Caixa de Pensions el senyor Ferrer i Vidal, president, i el senyor Moragas, director general.

L'Agent recaudador del repartiment general i de patents d'arbitris d'aquest terme municipal ha publicat un edicte fent saber que del primer fins al 20 del pròxim agost se cobrarán els rebuts d'aquells conceptes, corresponents al tercer trimestre de l'any actual.

Per a major facilitat dels contribuents la cobrança s'efectuarà a domicili, poguent, els que vulguin, fer-ho directament a les Oficines recaudatòries de les cases consistorials durant dits dies de 9 a 12 i de 16 a 19.

Per l'orquestra que dirigeix el mestre Guinart, avui al mig dia de dotze a dues, tindrà lloc en el Gran Café Restaurant de París l'acostumat concert de dies festius, en el que s'executarán escullides composicions musicals.

En la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, durant la pròxima setmana, se trobarà de torn el vocal de sa Junta de Patronat, D. Joan Llopis.

Xorisso marca EL LEON

Fabricats exclusivament amb carns de tocino escullides i fresques

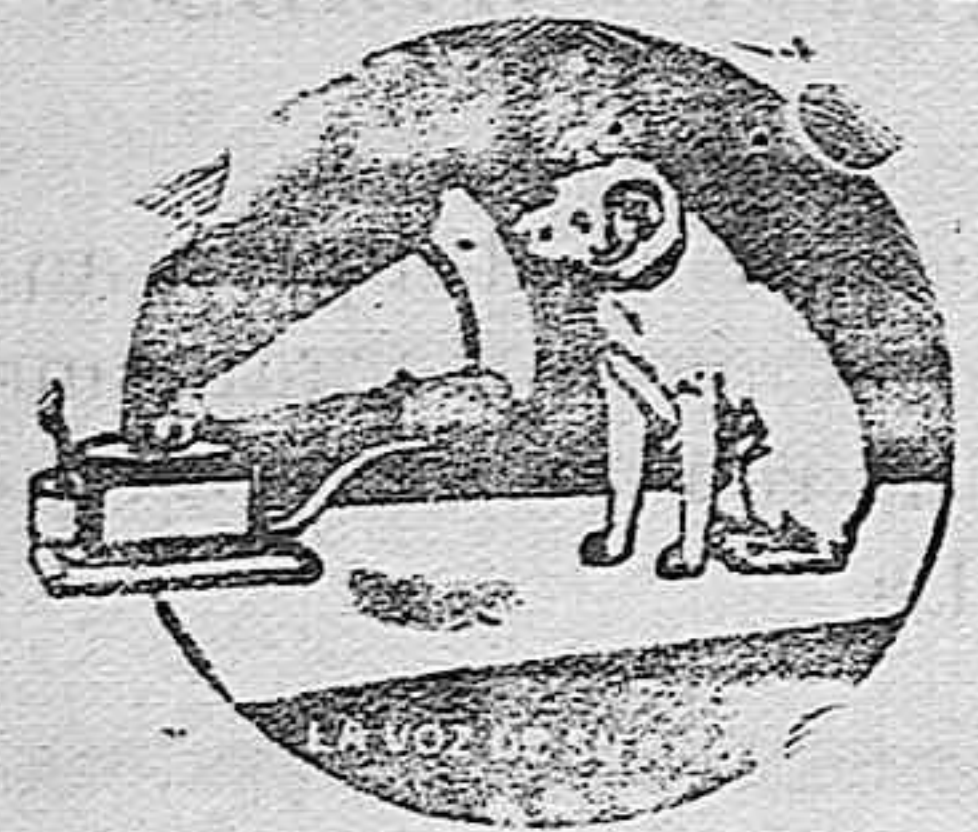
De venda:

Josep Fargas, carrer Santa Agna.

Demà deu arribar a Barcelona, procedent de Tetuán, el batalló de caçadors d'Alfons XII.

SENSE aquesta marca

l'aparell NO és un «Gramòfon»
: : Catàlegs gratis : :

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Éxit colosal dels célebres artistes

Titta Ruffo i Caruso

en discs marca Gramófono

De venda: R. Perpiñá.

Major, 22. — REUS. — Despàtx: 24, pral.

— DIPOSIT DE RELLOTGERIA.—RELOTGES DE BUTXACA I DESPERTADORS DES DE 2'90 PESSETES —

Avui a la nit tindrà lloc en la Cerveseria Oriental del passeig de Mata, un escullit concert a càrrec d'una reputada banda.

El concert començarà a les 10 i acabarà a les 12.

La Comissió mixta de reclutament ha resolt varis expedients d'exenció, acordant reunir-se novament el dia 8 del pròxim mes d'agost.

Per a aquesta nit s'anuncia en el teatre d'estiu de la recreativa societat La Palma la representació del melodrama en 8 actes «El registro de la policia», acabant la vetllada amb l'acostumat ball-reunió.

El Jutjat municipal de Tarragona publica en el B. O. la sentència condemnant a un dia d'arrest i pago de costes a Francisco Nougués, carreter, veí d'aquesta ciutat.

Per a aquesta tarda està anunciat en el camp de sports del Club Deportivo un festiu sportiu, consistent en jocs olímpics i un partit de futbol entre els equips del Gimnàstic, de Tarragona i del Deportivo, de Reus.

Aquest partit serà el primer en el que es disputarà la copa obsequi de la premsa local.

Espectacles

Teatre Fortuny

Grans sessions de cine per a avui. Esplèndid programa. Sessions tarda i nit. Preus i hores de costum.

Teatre Circo

Grans sessions de cine per a avui. Nou programa de cintes. Preus i hores de costum.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui. Esplèndid programa. Sessions tarda i nit. Preus i hores de costum.

Kursaal de Reus

Avui, projecció dels 20, 21 i 22 episodis de «La moneda rota». Preus i hores de costum. Sessions tarda i nit.

Moviment del port de Tarragona

Datos facilitats per l'Agencia Fabregas

Anunci de sortides de vaixells

Dia 31.—«Rotterdam» per a Cette; consignatari Mariné.
Dia 1.—«Vte. La Roda» per a Africa i Canaries; consignatari, Musolas.
Dia 2.—«Velázquez» per a Londres; consignatari, Mac-Andrews.
Dia 2.—«Andalucía» per a Marsella; consignatari, Mac-Andrews.
Dia 6.—«Tiber» per a Dinamarca; consignatari, Ferrer.
Dia 10.—«Santiago» per a Noruega; consignatari, Boada.
Dia 10.—«Riviera» per a ribera d'Itàlia; consignatari, Benigno.

Nou Consultori de Medicina i Cirurgia

Dr. Josep Rebullida Pedret

EX ALUMNE INTERN DEL Dr. CAJAL

Especialitat en enfermetats del noi i de la dona

Alumne de les clíniques dels Drs. Olshausen, de Munich, i Pfaundier

OPERACIONS. — Hores de consulta: de 10 a 12 del matí i de 3 a 5 de la tarda

Hotel París. — REUS

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de 1 de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03	per Vilanova;	arriba 8'48	m
» 7'25	» Vilafranca;	» 9'38	e
» 8'49	» »	» 13'27	m
» 14'13	» »	» 17'42	c
» 17'16	» Vilanova	» 21'44	o
» 21'25	» Vilafranca	» 23'28	r

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26	(trasb. Roda);	arriba 9'23	m
» 8'33	» »	» 10'36	r
» 9'20	» »	» 12'47	c
» 13'00	» »	» 16'15	o
» 15'23	» »	» 19'24	m
» 19'49	» »	» 21'53	e

DE REUS A TARRAGONA

Surt 7'38	arriba 8'11	m
» 9'56	» 10'30	m
» 12'54	» 13'24	
» 14'30	» 15'	m
» 18'8	» 18'35	c
» 20'50	» 21'34	m

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35	arriba 8'10	c
» 9'10	» 9'50	
» 12'17	» 12'45	m
» 16'36	» 17'14	m
» 19'25	» 20'03	m

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17	surt 9'29	arriba 10'37	m
» 10'41	» 11'19	» 11'44	r
» 13'17	» 14'24	» 14'58	c
» 16'30	» 18'57	» 19'47	m
» 19'49	» 21'11	» 21'47	m
» 22'01	» »	» 23'5	e

DE MORA I FALSET A REUS

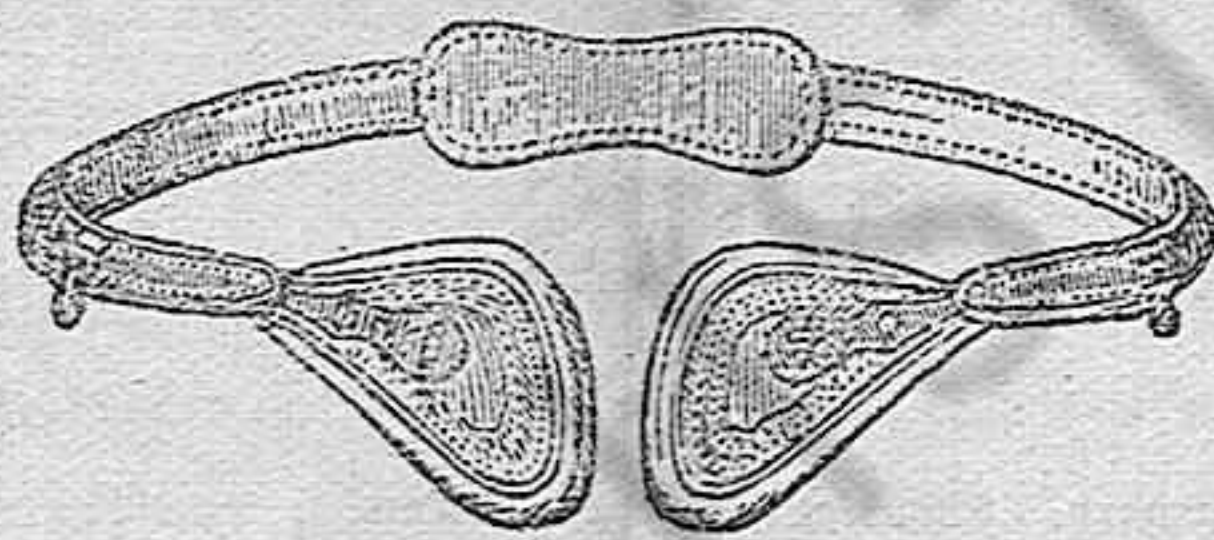
Surt 6'13	arriba 7'17	e	
» 6'30	surt 7'42	» 8'39	m
» 7'01	» 8'43	» 10'19	m
» 12'17	» 13'11	» 14'03	e
» 17'27	» 19'12	» 20'59	m
» 20'14	» 20'48	» 21'20	r

DE REUS A LLEIDA

Surt 8'22	arriba 11'22	c
» 13'35	» 20'5	m
» 17'59	» 22'13	m
» 20'30	» 0'22	m

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30	arriba 9'46	m
» 8'29	» 12'29	m
» 11'56	» 20'17	
» 15	» 17'58	c

AVIS

Als trencats i al públic en general

No hauria de permetre's el cinisme de certs intrusos xarlatans i mercaders d'ofici, que amb el major descaro i frases deslumbrants, anuncien la curació radical de les hernies, sense conèixer sisquera en que consisteix aital dolència, i sense comptar amb cap títol que justifiqui la seva apititut.

Molts són els que venen braçguers, pocs molt pocs els que saben col·locar-los, raríssims els que coneixen que és una hernia.

JOSEP PUJOL CIRURGIA

Especialista en la curació de les hernies (trencats) amb 28 anys de pràctica entre la casa Clausolles, de Barcelona i mon establiment de Reus

Braçguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebels que siguin, des de 3 pessetes a 125.

Faixes hipogàstriques o ventrals, tirants omoplàtics.

Gran assortit en lentes i gafes per a miopes i vista cansada

Binocles teatre i campanya i tot lo concernent al ram d'òptica, cirurgia i ortopedia.

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment LA CREU ROJA, dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meua clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit que gosa casa meua, s'ha establert prop de la mateixa.

'La Cruz Roja'

CASA FUNDADA EN 1896

Monterols, nú. n 16 | NO EQUIVOCAR-SE | al costat del fabricant de | gorres den Isidro Pons

SOFRE

PRODUCTE ESPANYOL

Dit sofre ha sigut analitzat a l'Estació Enològica d'aquesta ciutat i segons dictamen facilitat de l'anàlisi practicat en dit establiment resulta que suscrit pel senyor director don Claudi Oliveras el dictamen és el següent: Donada la proporció de sofre pur que conté la mostra analitzada pot esser empleat sense inconvenient per a combatre l'Oidium del cep (malurá vella).

En virtut de dit dictamen aquest sofre se ven al preu de 16 pessetes sac de 46 kilos, al Carrer de Rosic, núm. 8. — Reus

TIPOGRAFIA CATALANA.—LLOVERA, 23.

Institut de Bioteropia i Laboratori Microbiològic Clínic

DEL

Doctor **A. FRIAS**

VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Comerç de Ferreteria i Quincalla

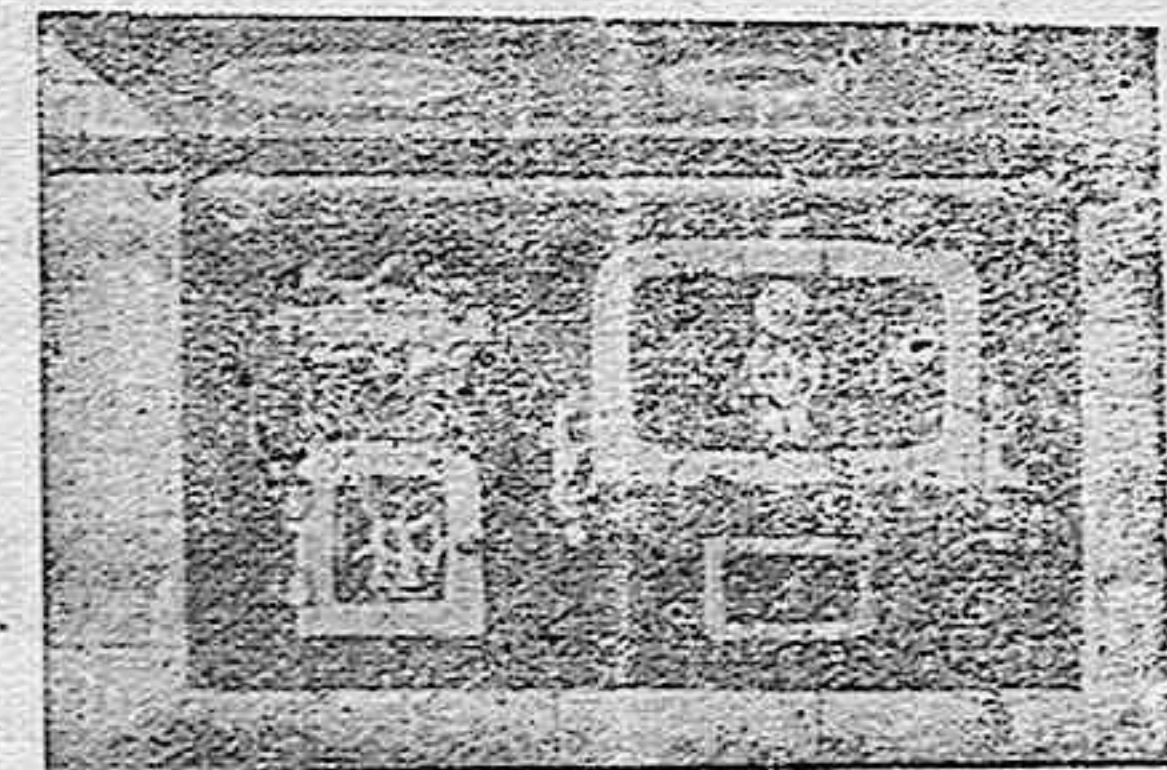
Material per a mines i obres públiques. — Especialitat en articles per a construcció d'edificis

RAMÓN SALVAT

ARRAVAL ALT DE JESÚS, 30. — Teléfon 220. — REUS

Cuines econòmiques

No compreu cuines sense ans fer-se càrrec de les ventatges que reuneixen les d'aquesta casa.

Totes les cuines, són assegurades i garantides de ínfim consum de combustible.

Assortit complet de tot lo concernent al ram de fumisteria

CARBÓ MINERAL AGLOMERAT

PER A CUINES ECONÒMIQUES I CALEFACCIÓ

30 per 100 més econòmic que'l Koc

COTISEM: Carbons asturians i regionals en grans cantitats.

ENCÀRRECS: Recs, 15, primer, 1.ª (Travessia Sant Joan). Teléfon 185.

SIDRAL "TEIXIDÓ"

NOM PATENTAT

PREMIAT AMB MEDALLA D'OR

¿Voleu apagar la sed?

¿Voleu menjar a gust?

¿Voleu digerir bé?

Preneu **SIDRAL** ES REFRESCANT, APERITIU I DIGESTIU

Purifica l'aigua evitant infeccions.—Indispensable als estiuajants, viatjants, excursionistes i caçadors

A Reus, Se surteixen de nostre representant exclusiu D. GAIEIÀ VIRGILI, plaça de Prim, núm. 3: Bar París i Bar Esquella.

NOTA.—Alguns expendidors serveixen al públic que demana SIDRAL altre granulat similar, explotant el bon nom que ha adquirit nostre producte. Per a evitar aquests abusos hem fet unes etiquetes de garantia que preguem al públic vegi si les tenen els aparells medidors, i als expendidors de la comarca.

EL CAS MÉS ENZILL DE TOS;

el retredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més ue afeccions transitoris constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, L'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de mals tractats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

Es venen a 2 rals capsà.

Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a l'obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoïdes Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsos de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes; UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment, proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofostorina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris; aclareix la ment i retorna el bon humor.

És indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA, Arraval de Santa Agna, 80 - REUS

IBARRA i C. S. en C.-Sevilla

Línia regular de grans vapors

Tots els DIJOUS sortida fixa del port de TARRAGONA per a València, Alacant, Cartagena, Almeria, Màlaga, Cadiz (admetent carrega per a Ayamonte i Illa Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril, Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. - Servei ràpid eventual per a Galícia i Nord d'Espanya, amb escales a València, Alacant, Màlaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solament 14 dies en el viatge. - S'expedeix coneixement directe per a Larca i Sant Esteve Pravia, amb trasbors al vapor Luarca núm. 13 i per a Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa «Dania i d'Anzina».

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Agost	3	Vapor Cabo Toriñana
"	10	" " Nao
"	17	" " San Martín

Per a Cette i Marsella

Agost	4	Vapor Cabo San Martín
"	11	" " Roca
"	18	" " Quejo

NOVA LÁMPARA ESTRANGERA

Làmpara Nitrògen

Dispot 1/2 Watt

Gran potencia lluminica. -- Consum veritat. Duració sens rival

Demaneu-la a tots els bons establiments d'Electricitat i a vos tres electricistes.

Concessionari i dipositari per a Espanya i Portugal:

Plutarc Texidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, CARME, 35.-PROP DE LES RAMBLES

Representant a Reus:

JOSEP BALDRICH

Sant Elies, 2, 2.ª, 1.ª

RELOTGERIA

DE

MELITÓN FREIXAS

PLAÇA DE PRIM, NÚM. 9

Preu fixe Preu fixe

Poso en coneixement de llur clientela i del públic en general que la Relotgeria Freixas, del carrer Major, núm. 15, s'ha traslladat a la Plassa de Prim, núm. 9, a la Relotgeria Rigalt, on l'ex-propietari queda com a operari de dit establiment.

En aquesta casa, essent propietari Melitón Freixas, hi trobaran totes les novetats en Joieria, Plateria, Relotgeria, Bisuteria, objectes propis per a regals i un immens assortit en Pintetes, Passadors, Diademes, Vanos de totes classes i de tots els gustos i varis articles de gran novetat.

Gran taller de reparacions en Joieria, Relotgeria i tot lo concernent an aquest ram.

PREU FIXE: PREU FIXE

Companyia Reusense de Tramvies.

Servei de trens que regirà des del dia 10 de juliol de 1916

Sortides de Reus (Arraval Robuster)		Sortides de Salou	
Tren n.º 22 a les 5'15		Tren n.º 21 a les 6'5	
" " 24 " 6'50		" " 23 " 7'40	
" " 26 " 8'25		" " 25 " 9'15	
" " 2 " 10'25		" " 11 " 11'20	
" " 12 " 15'		" " 1 " 16'	
" " 34 " 16'35		" " 35 " 18'40	
" " 38 " 19'20		" " 37 " 20'5	

Extraordinaris en els dies festius

Sortida de l'arraval de Robuster:
Tren núm. 28 a les 11'15
" " 32 a les 15'55

Sortides de Salou:
Tren núm. 27 " a les 12'10
" " 33 " a les 18'
" " 41 des de Mas Galbó a les 18 40

Bitllet ordinari a ptes. 0'75.—Bitllet de anada i tornada, ptes. 1'05.—Nois de 3 a 7 anys, anada i tornada, 0'60.

Tarifa especial núm. 4 de bitllets d'anada i tornada a ptes. 0'60. S'expedeixen aquests bitllets des del dia 10 de juliol per als trens que surten de Reus a les 6'50, poguent utilitzar-se per a la tornada tots els trens que surten de Salou fins a les 16 inclusiv, essent completament nuls per als trens següents.

En els diumenges i dies festius s'expediran bitllets d'anada i tornada a 0'60 fins al tren de les 11'15 vàlids per al retorn fins al de les 18, essent també nuls per als trens posteriors.

LÍNIA DE VALÈNCIA

Surten de Salou per a València
6'11 (fins a Benicarló)—9'18—11'15—17'7 (fins a Benicarló)—0'2.
Arriben a Salou de València
4'19—9'17 (procedent de Benicarló)—15'45—18'38.

TARIFES

Per a l'inserció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

En 1.ª plana	En tercera plana				En 4.ª plana
	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi	Fins a 3 ctm. d'altura. De 3 a 5 " " Per cada ctm. més.	2'50 3'50 0'50	3'75 5'25 0'75	5'00 7'00 1'00	10'00 14'00 1'50

Els remitits, anuncis de crònica, de secció oficial etc. etc., un número reduït d'insercions pagarán a 25 céntims la ratlla per la primera inserció i a 10 céntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se nn més pagarán a 10 céntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costará l'impost del timbre a raó de 10 céntims per inserció.

SABATERIA

DE

PERE ROIG

SUCCESSOR DE JOSEP M.ª MARTÍ

Baratura -- Elegancia -- Solidesa -- Perfecció

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 28 - REUS